

strækte sig til Hedens Rand og ikke ud over Heden. Men jeg tror ikke, at denne lille Bane har saa stor Betydning, som det ærede Medlem var tilbøielig til at tillægge den. Det kan gjerne være, at den i noget ringe Grad tilfører Horsens en Smule mere Op-land, men det, der egentlig var paataent, var, at den skulde transportere Sukkerroer til den Sukkerfabrik, som ikke er tilstede og foreløbig ikke kommer tilstede. Jeg tror ikke, at Jernbanen vil gavne de Kommuner, der kun ligge 1 a 1½ Mil fra Byen, synderlig; thi ved Vintertid, naar Bønderne ikke have Andet at bruge deres Heste til, kjøre de hellere til Byen med dem, end de kjøre til Stationen, læsse deres Varer om der og kjøre med Toget til Byen for saa atter at læsse Varerne om og transportere dem til det Sted, hvor de skulde hen, ikke at tale om de kontante Udgifter, som ere forbundne hermed, og hvortil — jeg tror isvrigt, at det er til deres Nos — mine ærede Landsmænd Syberne ikke have saa megen Tilbøielighed. Men det, jeg bebrejder det ærede Medlem, er, at han ikke har omtalt den Kjendsgjerning, som de to sidste ærede Talere have berørt, nemlig, at nogle af de Kommuner, som have stillet de store Garantier for denne lille Bane, have fortrudt det, have indset, at de have bobet sig for vidt og have indgivet Andragende til Rigsdagen om, at man ikke vilde vedtage denne Bane. Disse Andragender ligge her paa min Plads til Gftersyn for enhver af de Herrer, der ønske at se dem. Det synes jeg, maa gjøre Landsstinget betænkeligt ved uden Videre at votere Banen, og jeg iftemmer samme Ønske, som de sidste to ærede Talere, at denne Sag maa blive underkastet nærmere Prøvelse, før man vedtager nærværende Forslag.

Judenrigsministeren (Singer Slev):

Det ærede 3die Medlem for 9de Kred (Suel) var lidt inde paa Sagen i sin Almindelighed, og jeg erkjender selvfølgelig og har ogsaa ved de første Bemærkninger, jeg tillod mig at fremsætte, erkjendt, at Sagen i sin Almindelighed fortjener at faae og bør faae en Underjøgelse og Drøftelse her, idet der ved dette Lovforslag delvis er noget Gammelt, der reableres, og delvis noget Nyt, der etableres. Naar det ærede Medlem talte om Nytten i Almindelighed af Banen, var jeg ikke enig i hans Udtalelser. Det ærede Medlem mente, at det kun var ved Hovedrouterne, man fik en Stigning i Eiendommens og Varernes Priser. Lad være, at dette gjælder om Eiendomspriserne i højere Grad end om Varepriserne, men det

maa dog erkjendes, at økonomisk set faar man ved Sidebanerne den samme Stigning i Varepriserne som ved Hovedbanerne, idet man jo ogsaa ved dem sparer Værlængder, Transport, Vanskeligheder af forskjellig Art og bliver i Stand til at bringe Varerne fristtere til Markedet, og i det Hele jo har de samme Vættelser, som Hovedbanerne give. Det forekommer mig, at det ikke kan negtes, at hele Marsindtægten maa paavirkes lige saa godt af en Sidebane som af en Hovedbane; og at altsaa den her omtalte Jernbane kan gjøre Nytte, skjøndt den kun er en Sidebane, forekommer mig ikke tvivlsomt.

Deraf følger naturligvis ikke, at det kan betragtes som givet, at denne Bane skal anlægges, thi man kan ogsaa kjøbe Guldbør dyrt, det er Noget, jeg altid har vedkjendt mig. Naar det ærede Medlem sagde, at der ogsaa var en Grund til at indtage et noget forandret Standpunkt og stille sig noget mindre velvillig til Anlægget af private Baner, derved at Forholdet i Virkeligheden var blevet et noget andet, end det hidtil har været antaget, at det var, vil jeg dertil bemærke, at naar det ærede Medlem vil have Noget at vide om de stærke Krav paa Baneanlæg, tror jeg nok, at jeg har Bunker af Krav til hans Tjeneste. Og hvis det ærede Medlem vil se indenfor Lovgivningsmagten, f. Ex. i det andet Thing, om der der har foreligget Krav paa Statsbaner i større Stil, vil jeg henvise det ærede Medlem til en Forhandling, som førtes for 2 Aar siden, hvorved der fremkom en ganske lijn Bulet af Krav paa Baner anlagte som Statsbaner. Denne Sag er klar nok, men et andet Spørgsmaal bliver det naturligvis, om hvilke Krav man skal fuldføje, men i saa Henseende tror jeg, at dette er en forstandig Maade at gaa frem paa. Noget Andet er, at dette Things frie Stilling ikke kan forrykkes, og at jeg maa ønske at se ikke blot ved en Forhandling, men ogsaa ved en Afstemning, hvorledes dette Thing stiller sig til Sagen. Det ærede Medlem er i Wildfarelse, naar han tror, at jeg kun har ført Samtaler herom med Folkethinget. Nei, jeg har forhandlet Sagen med et Udvalg der, og det, der passerede i Udvalget med Tilslutning fra Ministerens Side, er udtrykt i Betænkningen, ligesom Folkethinget ved en Afstemning med et Flertal — jeg huster ikke hvor stort — har givet sin Tilslutning til det, som Udvalget indstillede. Det har blandt Andet ogsaa fundet sit Udtryk i dette Lovforslag. Altsaa forsaavidt kan man sige, at der har fundet noget Mere end Samtaler Sted om denne Sag i Folkethinget. Her foreligger en virkelig Vedtagelse i det andet Thing.